

Trojstá pečeň, tisíca oblička v jeden deň

Transplantačné centrum vo FNsP F.D. Roosevelta Banská Bystrica má za sebou neuveriteľnú zhodu náhod. Jej výsledkom je okrúhly počet transplantácii pečene aj obličiek v jeden deň. K víkend, počas ktorého si svet pripomína Svetový deň transplantácií orgánov, v banskobystrickom centre prispeli naozaj jedinečne, vykonaním 300 transplantácie pečene a 1000 obličky.

V sobotu 5. júna 2021 dostal transplantačný koordinátor informáciu, že máme darcu na pečeň aj obličku. V tej chvíli bola podstatná jediná vec a to dopraviť príjemcov orgánov do centra a úspešne uskutočniť oba výkony. Rozbehol sa štandardný kolotoč, v ktorom je bežne zapojených približne 50 ľudí a každý jeden z nich vie presne čo má robiť.

Po odbere orgánov v ranných hodinách a skordinovaní všetkých potrebných procesov sa o 19.00 h rozbehla transplantácia pečene a o 22.00 na ďalšej sále začal druhý tím s transplantáciou obličky. *„Transplantácia orgánu je mimoriadne náročný chirurgický výkon pre pacienta, aj pre zdravotnícke zariadenie, pretože je potrebné odobrať chorý orgán a voperovať darovaný cudzí, tak aby bol schopný naplniť svoju funkciu. To, že môžeme ročne touto náročnou operáciou, spolu s ďalšími transplantačnými centrami, zachrániť život desiatkam pacientov ročne, považujem za úspešný príbeh medicíny na Slovensku,“* konštatuje MUDr. Vladimír Baláž, PhD., vedúci lekár Transplantačného centra vo FNsP F.D. Roosevelta Banská Bystrica.

Novú nádej na život dostali tento víkend 47 – ročný pacient s ochorením pečene v terminálnom štádiu a 46 – ročná žena so

zlyhávajúcimi obličkami. Stav oboch je po náročnom zákroku veľmi dobrý. Pacientke s novou obličkou sa výrazne zlepšila kvalita života, pretože už nebude musieť tráviť hodiny na dialýze. Transplantácia pečene sa zaraďuje medzi život zachraňujúce a muža tak vráti nová pečeň z ohrozenia na živote do plnohodnotného života. *„Verím, že to okrúhle číslo tristo, je znamením, že tá druhá šanca na život, ktorú som dostal, bude úspešná,“* povedal Ľuboš zo Žiliny, pacient s novou pečeňou.

Pandémia koronavírusu ovplyvnila aj transplantačný program. V roku 2020 a 2021 poklesol počet transplantácii pečene v centre o polovicu, obličiek zruba rovnako. Napriek tomu transplantačné centrum stále napreduje.

Počas roku 2020 sa nemocnici podarilo organizačnými zmenami inštitucionalizovať transplantačný program a zintenzívniť multiodborovú spoluprácu, čo je absolútny základ zabezpečenia jeho kontinuity a ďalšieho rozvoja. Bola zriadená Klinika transplantačnej chirurgie pri Slovenskej zdravotníckej univerzite a špecializované Oddelenie odberov orgánov a transplantačných databáz.

Transplantačné centrum v Banskej Bystrici patrí medzi popredné pracoviská v Slovenskej republike, ktoré vzniklo ešte v roku 1990. Prvú obličku transplantovali pár mesiacov nato, v roku 1991. Transplantácie pečene fungujú ako kontinuálny program od roku 2008 a je jediným centrom na Slovensku, kde tento život zachraňujúci program vykonávajú. Centrum okrem transplantácií zabezpečuje aj program odberov orgánov.